Briefing prasowy w Bielsku-Białej dotyczący RPA

Województwo Śląskie
Śląskie SMOGSTOP
LIFE COALA
ŚLĄSKI CENTRU KLIMAT
2019 r. - 2021 r.
2022 r. - 2026 r.
2026 r. – 20
CLIMATE-CON 2021
CLIMATE-CON 2023
CLIMATE-CON 2025
2021 r. - 2030 r.
2022 r. - 2027 r.
eko MAŁOPOLSKA dla KLIMATU
Śląskie Przywracamy błękit

Dziś w Centrum Organizacji Pozarządowych w Bielsku-Białej w ramach prac nad Regionalnym Planem Adaptacji (RPA) dla Województwa Śląskiego odbyło się spotkanie poświęcone różnorodności biologicznej oraz adaptacji obszarów górskich do zmian klimatu. Regionalny Plan Adaptacji jest pierwszym tego typu dokumentem strategicznym na poziomie regionalnym w Polsce. W toku prac nad Planem opracowywanym na zlecenie Województwa Śląskiego, eksperci z Instytutu Ochrony Środowiska – Państwowego Instytutu Badawczego, na podstawie danych, informacji i wiedzy naukowej, przeprowadzili diagnozę całego regionu w kontekście zmian klimatu.

Ze względu na podział województwa śląskiego na subregiony, który wynika z różnorodności tego obszaru pod względem historycznym, kulturowym, gospodarczym i geograficznym, dokument obejmuje szeroki zakres zagadnień i sektorów specyficznych dla każdego z nich. Podczas konferencji prasowej, która miała miejsce w stolicy subregionu południowego, przedstawiciele władz wojewódzkich, lokalnych oraz naukowcy przybliżyli uczestnikom specyfikę i wyzwania związane z adaptacją obszarów górskich do zmian klimatu.

- Skutki zmian klimatu w województwie śląskim są odczuwalne przez mieszkańców w wielu aspektach życia codziennego. Nasze województwo należy do tych, w których odnotowuje się największą liczbę interwencji Państwowej Straży Pożarnej spowodowanych silnym wiatrem czy intensywnymi opadami, które prowadzą do lokalnych podtopień, niszczenia infrastruktury oraz utrudnień w komunikacji, zwłaszcza w obszarach górskich. Zmieniające się warunki klimatyczne wymagają pilnych działań adaptacyjnych i mitygacyjnych, dlatego prace nad Regionalnym Planem Adaptacji (RPA) mają na celu nie tylko zniwelowanie strat wynikających ze skutków zmian klimatu, ale przede wszystkim zapobieganie im. Jako region o bogatym dziedzictwie przemysłowym i górniczym mamy świadomość dodatkowych wyzwań, ale również potencjału do wdrażania nowoczesnych i zrównoważonych rozwiązań. Jesteśmy pierwszym Zarządem Województwa w kraju, który podjął decyzję o opracowaniu tego typu dokumentu strategicznego i chcemy stać się przykładem regionu, który skutecznie stawia czoła wyzwaniom związanym ze zmianami klimatu, chroniąc swoich mieszkańców i ich przyszłość – **zauważyła Joanna Bojczuk, Członek Zarządu Województwa Śląskiego.**

Istotnym elementem dokumentu jest analiza ryzyka klimatycznego, przeprowadzona w perspektywie do roku 2050. Diagnoza ta ma kluczowe znaczenie dla województwa śląskiego, które jest regionem silnie powiązanym z przemysłem ciężkim, jednocześnie przechodzącym ogromne zmiany społeczno-gospodarcze. Interesującym przykładem jest miasto Bielsko-Biała, które kiedyś określane było mianem „śląskiego Manchesteru”, a obecnie ulega silnym przekształceniom. Obecna wartość środków europejskich na Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT) oraz projekty strategiczne w Aglomeracji Beskidzkiej przekracza 350 milionów euro i obejmuje m.in. inwestycje z zakresu efektywności energetycznej, odnawialnych źródeł energii, zrównoważonej mobilności, w tym regionalnych tras rowerowych, kultury i turystyki, szkolnictwa branżowego, niwelowania skutków działalności przemysłowej oraz ochrony różnorodności biologicznej .

- Bielsko-Biała to „Miasto Dobrej Energii” - i to dosłownie. Nasza wyjątkowa lokalizacja u podnóża Beskidu Śląskiego i Beskidu Małego sprawia, że mamy ogromny potencjał do rozwoju w obszarze zrównoważonej energetyki oraz turystyki. Skupiamy się na inwestycjach w odnawialne źródła energii, takie jak fotowoltaika, energia wiatrowa oraz geotermalna, aby nie tylko poprawić jakość życia mieszkańców, ale również przyciągać inwestorów poszukujących nowoczesnych rozwiązań ekologicznych. Dodatkowo intensywnie rozwijamy naszą infrastrukturę transportową, promując transport publiczny i

elektromobilność, by zminimalizować wpływ na środowisko. Nasze miasto leży na pogórzu Śląskim, co daje nam ogromne walory krajobrazowe oraz unikalne możliwości do rozwoju turystyki i aktywnego wypoczynku. Ta lokalizacja wiąże się jednak również z pewnymi wyzwaniami, szczególnie w zakresie zarządzania wodami opadowymi podczas coraz częściej występujących nagłych i intensywnych deszczów. W zeszłym roku pozyskaliśmy dofinansowanie na ponad 18 milionów złotych na adaptację do zmian klimatu na terenie miasta, koncentrując się na inwestycjach w błękitno-zieloną infrastrukturę – **podsumował Jarosław Klimaszewski, prezydent miasta Bielsko-Biała.**

W obszarach górskich, do których należy subregion południowy, najbardziej spektakularnym przejawem zmian klimatu jest skracanie czasu występowania, częstotliwości, ciągłości oraz grubości i zasięgu pokrywy śnieżnej. W skali roku nie widać jednak drastycznych zmian w sumie opadów. Dlaczego? Udział opadów w postaci śniegu zmniejsza się, w przeciwieństwie do intensywności opadów deszczu.

- W obszarach górskich mamy do czynienia z wyjątkową sytuacją. W związku z brakiem śniegu maleje zagrożenie związane z gwałtownymi powodziami roztopowymi, wywoływanymi np. wiatrami fenowymi, które są tu częstym i typowym zjawiskiem meteorologicznym. Brak pokrywy śnieżnej niekorzystnie wpływa na bilans wodny, co może prowadzić do pogłębiania się zjawiska suszy hydrologicznej oraz niewystarczających zasobów wodnych na początku okresu wegetacyjnego. Czy to oznacza, że nie występują tu powodzie? Nic bardziej mylnego. Nawalne lub długotrwałe intensywne opady deszczu, które najczęściej mają miejsce pod koniec drugiego i w trzecim kwartale roku, skutkują nagłymi powodziami górskimi, które są bardziej niebezpieczne niż nagłe powodzie na terenach zurbanizowanych – **skomentowała dr Agnieszka Kuśmierz z IOŚ-PIB, kierująca procesem opracowania RPA dla Województwa Śląskiego.**

Zmiany klimatu stanowią jeden z głównych czynników wpływających na zasoby wodne, a w konsekwencji zmiany różnorodności biologicznej.

Są one równie istotnym czynnikiem determinującym bogactwo gatunkowe, jak zmiany użytkowania gruntów, zmiany pokrycia terenu, rozprzestrzenianie się gatunków inwazyjnych, zanieczyszczenie środowiska oraz nadmierna eksploatacja zasobów naturalnych. Użytkowanie gruntów ma istotny wpływ na klimat lokalny, który w obszarach przekształconych przez działalność człowieka jest cieplejszy i bardziej suchy niż w obszarach z naturalnym pokryciem roślinnym. W połączeniu ze zmianami w pokryciu terenu, zmiany klimatu mogą wpływać na lokalną różnorodność biologiczną zarówno bezpośrednio, poprzez zmiany temperatury, opadów czy poziomu wilgotności, jak i pośrednio – wpływając na zmiany w strukturze roślinności, liczebności populacji zwierząt oraz dostępności zasobów naturalnych.

Kluczowymi wskaźnikami obrazującymi wrażliwość różnorodności biologicznej na skutki zmian klimatu w województwie śląskim, w tym w szczególności na zjawisko suszy, są wskaźniki odnoszące się do udziału cennych ekosystemów dla zachowania i ochrony różnorodności biologicznej. Ekosystemy szczególnie podatne na zmiany klimatu najczęściej objęte są ochroną prawną. Warto zauważyć, że subregion południowy wyróżnia się na tle całego województwa, charakteryzując się wysokim udziałem ekosystemów prawnie chronionych, stanowiących również korytarze ekologiczne, łączące siedliska zwierząt.

W ramach Regionalnego Planu Adaptacji (RPA) dla Województwa Śląskiego uwzględnione zostaną kluczowe działania, które pomogą regionowi dostosować się do zmieniających się warunków klimatycznych. Celem jest nie tylko adaptacja do nowych realiów, ale także zminimalizowanie negatywnych skutków zmian klimatu i budowanie odporności regionu na przyszłe wyzwania.

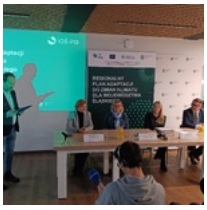
Inicjatywa utworzenia RPA wpisuje się w szerszy kontekst unijnych celów klimatycznych i jest finansowana m.in. ze środków programu LIFE Unii Europejskiej, Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz budżetu Województwa Śląskiego.

Dzięki wdrażaniu Regionalnego Planu Adaptacji, Bielsko-Biała i inne miasta regionu mają szansę stać się liderami dla transformacji obszarów górskich w Polsce i Europie.

Województwo Śląskie chce zarówno inicjować współpracę, jak i wspierać samorządy lokalne w ich wysiłkach, przyczyniając się do lepszego dostosowania się regionu do zmian klimatu, a przez to do lepszej jakość życia mieszkańców, co jest priorytetem dla Zarządu Województwa.

Galeria

Załączniki	
RPA Śląskie_briefing_Bielsko-Biała_21.01.2025	PDF, 1.62 MB
Bielsko-Biała_Informacja prasowa RPA_mapa 1	JPG, 2.59 MB
Bielsko-Biała_Informacja prasowa RPA_mapa 2	JPG, 2.07 MB
Bielsko-Biała_Informacja prasowa RPA_tabela 2	JPG, 1.98 MB
Bielsko-Biała_Informacja prasowa RPA_tabela	JPG, 1.16 MB
Bielsko-Biała_Informacja prasowa RPA_wykres	JPG, 836.64 KB

Dodana: 21 stycznia 2025 12:22